

Technical Support Instrument

Supporting reforms in 27 Member States

LATVIJAS TIESU SISTĒMAS EFEKTIVĪTĀTES UN BUDŽETA PLĀNOŠANAS PILNVEIDE TSIC-RoC-26576

Gala rezultātu prezentācija

2026. gada 10. aprīlis

Funded by
the European Union

Darba kārtība

10:00	Projekta mērķis un sagaidāmie rezultāti, to ietekme uz Latvijas tiesu sistēmas stratēģisko attīstību	Augstākās tiesas priekšsēdētājs, Tieslietu padomes priekšsēdētājs Aigars Strupišs
10:05	Eiropas Komisijas Reformu un investīciju darba grupas prioritātes tiesiskuma stiprināšanā un dažādās valstīs sasniegtie rezultāti	Eiropas Komisijas Reformu un investīciju darba grupas politikas ierēdne Eloise Perche
10:20	Tiesu resursu pārvaldības un darba organizācijas modeļu efektivitātes izaicinājumi Latvijā	Projekta komandas prezentācija: Māris Vainovskis, Daniels Jeļisejevs, Diāna Kurpniece
11:20	Projekta rezultāti un ieguvumi un to izmantošana tiesu administrēšanā	Projekta vadītājs, Zemgales apgabaltiesas priekšsēdētājs Juris Siliņš
11:40	Atvērtā diskusija	Tieslietu padomes sēdes dalībnieki, Tiesu administrācija

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

Pateicamies visām iesaistītajām pusēm par sadarbību projekta īstenošanā

- Projekts īstenots ciešā sadarbībā ar Tieslietu padomes locekļiem, tiesnešiem, tiesu priekšsēdētājiem, Tieslietu padomes sekretariātu, Tiesu administrāciju, Eiropas Komisijas Reformu un investīciju darba grupas ekspertiem un citām ieinteresētajām pusēm.
- Pateicamies Igaunijas Tiesu administrācijas padomei un Tieslietu ministrijai, Somijas Tiesu administrācijas birojam, Nīderlandes Tieslietu padomei

Līguma
izpildītājs

Galvenais
labuma guvējs

Ieinteresētās puses un labuma guvēji

Līguma
slēdzējs

Tieslietu padome

LATVIJAS REPUBLIKAS
AUGSTĀKĀ TIESA
SENĀTS

Tieslietu ministrija

Tiesu administrācija

Finanšu ministrija

Valsts kanceleja

Eiropas
Komisija

Finansē
Eiropas Savienība

Tieslietu padome

Eiropas Komisijas Reformu un investīciju darba grupas prioritātes

Eloise Perche, Eiropas Komisijas
Reformu un investīciju darba grupa

Funded by
the European Union

Projekta konteksts

- Projekts finansēts **2024. gada tehniskā atbalsta instrumenta (TSI) ietvaros** un to īstenoja **Eiropas Komisijas (SG REFORM) strukturālo reformu darba grupa sadarbībā ar PwC.**
- Saskaņā ar **Komisijas prioritātēm: tiesiskums un tiesiskums kā Eiropas demokrātijas un Eiropas ekonomikas pīlāri.**
- **Ziņojumā par tiesiskumu** ir konstatēts, ka Latvijas tiesu sistēma darbojas efektīvi, tomēr **2025. gadā ir īpaši ieteikts uzlabot darba slodzes sadalījumu starp tiesnešiem.**
- Projekta noslēgums ir **tiesu sistēmas reformu ceļa sākums** – kā izskatīsies pārmaiņas?
Ko jūs darīsiet ar paveikto darbu?

Darba slodzes novērtēšana un resursu piešķiršana

SG REFORM atbalstīja Franciju tiesu sistēmas **savlaicīguma, kvalitātes, efektivitātes un efektivitātes** uzlabošanā, labāk sadalot tiesnešus un prokurorus visā valstī

Rezultāti

- Francijas tiesu darba slodzes novērtēšanas metodikas lielāka **nozīme un uzticamība** kā pamats **resursu piešķiršanas optimizēšanai** Francijas tiesu sistēmā
- **Pielāgota, objektīva un automatizēta uz datiem balstīta rīka** izstrāde, lai novērtētu faktisko darba slodzi, ko rada katra veida tiesvedība, lai pamatotu tiesnešu amata pieprasījumus, tādējādi nodrošinot **efektīvu tiesnešu sadalījumu visā valsts teritorijā**

Atbalsta instrumenti

Tiesu lietu noslodzes izvērtēšanas metodikas izstrāde

Zinātniskā laika izpēte atsevišķiem tiesas lietu veidiem

Analītiskais ziņojums par zinātnisko pētījumu

Ikdienas uzdevumu automatizācija tiesvedībā

Tiesu uzdevumu automatizācijas projekts, lai uzlabotu tiesvedības ilgumu, ieviešot automatizētus risinājumus parastajos tiesvedības procesos, kā arī nodrošinot piekļuvi zināšanu apmaiņas risinājumiem.

Rezultāti

- **Saskaņots tiesiskais regulējums** tiesvedības automatizācijai.
- Uzlabota **organizatoriskā struktūra** un **racionalizētas procedūras**.
- **Digitalizētas un automatizētas darbplūsmas** Lietuvas tiesās

Atbalsta instrumenti

Vajadzību, tiesiskā regulējuma, darba procesu un IT vides **kartēšana**

Prototipa un darba uzdevumu izstrāde digitālā rīka vai lietojumprogrammas izstrādei

Semināri un rīcības plāns, lai atbalstītu pārmaiņas jurisdikcijās un veicinātu līdzatbildību par izstrādāto rīku

Projekta īstenošanas pieeja un rezultāti

Diāna Kurpniece, Projekta vadītāja

Funded by
the European Union

Divi galvenie projekta rezultāti

Ar nosacījumu, ka Latvijas iestādes, ņemot vērā pakalpojumu līguma mērķus, iesaistīsies projekta ietvaros plānotajās darbībās, divi galvenie projekta rezultāti bija:

1. rezultāts: Tiesu sistēmas darbības efektivitātes celšanai nepieciešamo institucionālo reformu ceļa kartes izstrāde.

2. rezultāts: Statistikas datus balstīta tiesu sistēmas darba efektivitātes novērtēšanas modeļa (metodikas) izstrāde un adaptācija.

Finansē
Eiropas Savienība

Tieslietu padome

Projekts balstīts tiesu efektivitātes vērtēšanas kritērijos

Avots: Ieteikumu CM/Rec(2010)12, ko Eiropas Padomes Ministru komiteja pieņēma 17.11.2010. pēc Eiropas Juridiskās sadarbības komitejas (CDCJ) priekšlikuma, 36. punkts. Pieejams: <https://search.coe.int/cm/?i=09000016805afb78>

1

Tiesu varas attīstības stratēģija un administratīvās pārvaldības organizācija, kas veicina tiesneša darba efektivitātes celšanos

2

Adekvāti resursi, kas piešķirti, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem:

- 2.1. Saņemtajam lietu skaitam atbilstošs skaits tiesnešu un pietiekams atbilstoši kvalificēts atbalsta personāls
- 2.2. Atbildības līmenim atbilstoša atbildība
- 2.3. Materiāli tehniskais nodrošinājums, kas ļauj efektīvi pildīt pienākumus

3

Izmaksu-efektīva darba organizācija:

- 3.1. Lietu efektīva vadība
- 3.2. Saprātīga termiņa ievērošana
- 3.3. Izmaksu efektīva resursu izmantošana

4

Tiesu varas unikālā pakalpojuma sniegšanai piemērots cilvēkresursu vadības modelis

- 4.1. Tiesneša pašorientācija uz efektivitāti
- 4.2. Tiesneša palīga un cita tiesu personāla kvalitatīvs atbalsts.

5

Efektīvas informācijas komunikācijas tehnoloģijas un tiesvedības procesa digitalizācija

Funded by
the European Union

Projekta Īstenošanas pieeja

Sagaidāmā rīcība pēc projekta

- Ieviešana un pārskatīšana**
- **Nepārtraukta Latvijas tiesu sistēmas darbības efektivitātes analīze**
  - **Veicināta iesaistīto iestāžu izpratne un kapacitāte**
  - **Konsultatīvais atbalsts** Īstermiņa pasākumu ieviešanai

Galvenie pīlāri

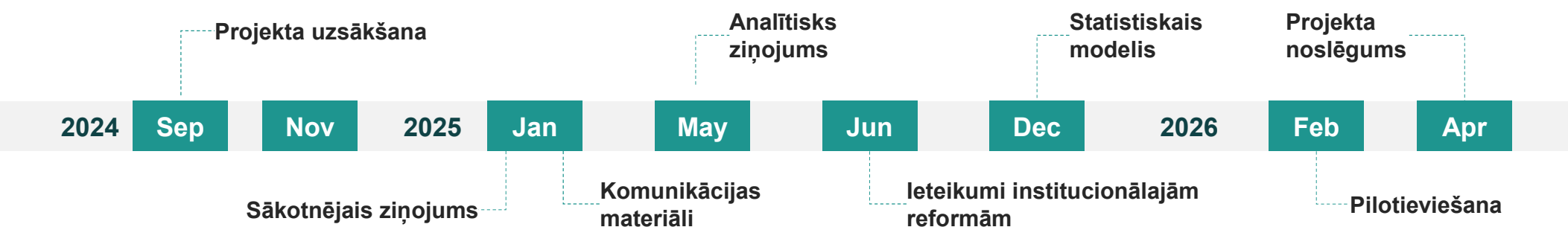
- 1. Stratēģija
- 2. Organizācija un budžets
- 3. Procesi
- 4. Cilvēki
- 5. Tehnoloģijas

Novērtēšana	Projektēšana	Izstrāde	Testēšana un ieviešana
<ul style="list-style-type: none"> • Sākuma ziņojums un informēšana par projektu. • Esošās situācijas novērtējums, analizējot tiesu sistēmas stratēģiskos, organizatoriskos, procesuālos, cilvēkresursu un tehnoloģiskos aspektus. Trūkumu un iespēju analīze • Salīdzinājums ar citu Eiropas valstu labo praksi 	<ul style="list-style-type: none"> • Rīcības / pārejas plāns, kas izstrādāts, konsultējoties ar ieinteresētajām pusēm. • Priekšlikumi, kā reformēt tiesu sistēmas iestādes, kas atbild par tiesu darba nodrošināšanu, kā veikt tiesu budžeta pārvaldības procesa izmaiņas un kā mainīt tiesu cilvēkresursu pārvaldību. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiesu iestāžu administratīvas pārvaldības reformu ceļa karte. • Statistiskā metodoloģija tiesu noslodzes un resursu izlietojuma novērtēšanai • Mācību materiāli 	<ul style="list-style-type: none"> • Statistiskās metodoloģijas pilotēšana un testēšana • Rokasgrāmata par statistiskās metodoloģijas piemērošanu • Mācību sesijas par metodoloģijas piemērošanu • Informēšana par projekta rezultātiem un komunikācija

Rezultāts nr. 1: Tiesu sistēmas darbības efektivitātes celšanai nepieciešamo institucionālo reformu ceļa kartes izstrāde

Rezultāts nr. 2: Statistikas datus balstīta tiesu sistēmas darba efektivitātes novērtēšanas modeļa (metodikas) izstrāde un adaptācija

Projekta laika grafiks

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

Projekta nodevumu pārskats

D1

Sākuma ziņojums

D2

Informatīvs komunikācijas materiāls

D3

Analītisks ziņojums – **esošās situācijas izvērtējums**

D4

Ieteikumi institucionālajām reformām tiesu sistēmas efektivitātes celšanai un budžeta līdzekļu efektīvāka izlietojuma veicināšanai

D5

Statistikas datus balstīta tiesu sistēmas darba efektivitātes novērtēšanas **modeļa izstrāde**, testēšana un adaptācija

D6

Tiesu darba slodzes un tieslietu sistēmas resursu novērtēšanas **statistiskā modeļa piemērošanas rokasgrāmata**

D7

Noslēguma ziņojums

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

Galveno secinājumu pārskats

Daniels Jeļisejevs, Projekta eksperts

Funded by
the European Union

Tiesu sistēmas stiprās puses ir budžeta neatkarība, labs digitalizācijas līmenis un saimniecisko jautājumu centralizācija

Stiprās puses

Budžets

- » Satversmes tiesas formulētā tiesu varas budžeta neatkarības doktrīna ir saistoša arī citiem konstitucionālajiem orgāniem.
- » Tieslietu padomes priekšsēdētāja apņemšanās nodrošināt tiesu varas budžeta neatkarīgu pārvaldību.
- » Pietiekošs budžets tiesnešu algām.

Digitalizācija un dati

- » Izstrādāti elektroniskās tiesvedības varianti un augsts digitalizācijas līmenis.
- » Virtuālās tiesas procedūras, izmantojot videokonferences.
- » Par katru tiesvedības posmu ir uzkrāts liels datu apjoms.
- » Plaši izmantoti CEPEJ un citi darbības rādītāji.
- » Detalizēts Lietu svēršanas modelis (LSM).

Centralizēti tiesu administrēšanas pakalpojumi un tiesu pieejamība

- » Profesionāla budžeta vadība, personāla amatu atlase, personāla sadale pa tiesām, IT sistēma, personāla administrēšana un grāmatvedības pakalpojumi.
- » Tiesu pieejamība dažādos Latvijas reģionos.

Slide 15

---

da1 reģionālā pieejamība, varbūt, arī jāatzīmē, kā pozitīva lieta, ne?
daniels, 2026-04-09T11:26:56.732

PwC1 0 Pleliku
PwC, 2026-04-09T11:49:12.804

Fakti, kas liecina, ka nepieciešamas darba organizācijas un strukturālas pārmaiņas

Lietu plūsmas organizācija un skatīšanas turpināšanas politika:

- » Lietu plūsmas un darba organizācijas uzlabojumi, mūsdiā, ļautu saīsināt lietu izskatīšanas kopējo ilgumu
  - » Tieslietu padome ir novērtējusi, ka rajona (pilsētas) tiesās gan civillietu, gan krimināllietu izskatīšanas vidējie termiņi 2025.gadā bija 7.4 mēneši; administratīvās lietas skatītas vidēji 7.1 mēnešus, administratīvo pārkāpumu lietas – 4.1 mēnesi.

Cilvēkresursu politika

- » Aptaujā par darba noslodzi visi tiesneši norādījuši, ka viņu noslodze ir pārāk augsta un nedēļas laikā jāstrādā 5 – 20 **virsstundas**.
  - » Tiesneši min, ka paaugstinātā noslodze nereti saistāma ar kvalitatīva atbalsta trūkumu: darbinieku kļūdu labošanu, darbinieku mainību un vajadzību tos ievadīt darbā.
  - » Tikai 23% tiesneši norādījuši, ka viņiem ir augsti kvalificēts tiesneša palīgs.

43% zaudējumu un parādu piedziņas lietas

Tiesu vara ir pārslogota ar maza apmēra prasībām un parādu atgūšanas lietām. Īso lietu izskatīšana ir ilga neoptimālas plānošanas dēļ.

Piemēram, Civillietas – vienkāršotās procedūras lietas vidēji skata 7 mēnešus
Darbietilpība vidēji ir 3.7 stundas, intervāls – viena līdz 6,5 stundas

«Zemesgrāmatu tiesneši» velta 13.4 minūtes uz vienu lietu

Tiesneši ar specializāciju zemesgrāmatu un bezstrīdus lietās gadā skata ap 4000 zemesgrāmatu un 1800 bezstrīdus lietu gadā

Funded by
the European Union

Slide 16

- da1** te jāpieliek, cik, mūsaprāt, šobrīd ilgi skata zaudējumu un pārādu lietas. vai vaimzas diapazonu no 1h līdz divām dienām
daniels, 2026-04-09T11:26:31.888
- da1 0** kā arī jāpieliek, cik izlgi aizņem viens piedziņas lietas skatīšana vidēji no pieteikuma līdz spriedumam...
daniels, 2026-04-09T11:28:52.591
- PwC1 1** Šīs lietas skata gadu
PwC, 2026-04-09T13:09:45.528
- PwC1 2** 2025.gadā ir 13 tk tādu lietu, varu iedot saiti, kur ir fails
[https://pwceur.sharepoint.com/:x:/r/sites/LV-ADV-judicial/Shared%20Documents/PwC%20Workplace%20\(Interna](https://pwceur.sharepoint.com/:x:/r/sites/LV-ADV-judicial/Shared%20Documents/PwC%20Workplace%20(Interna)
PwC, 2026-04-09T13:11:48.821
- PwC1 3** Sheet Lietas (2)
PwC, 2026-04-09T13:27:23.235

Tiesu administratīvā pārvaldē ir jānovērš funkcionāla dublēšanās, jāprecizē pārvaldības jomas un jāveicina efektivitātes kultūra

Atbildības tiesu sistēmas administrēšanas jautājumos dublēšanās vai pārklāšanās

Latvijā ir izveidots daļēji izpildvaras, daļēji tiesu varas vadīts tiesu administrācijas modelis, kur iesaistīto pušu atbildība dublējas.

Tiesu iestāžu pārvaldība ir organizatoriski padota tieslietu ministram un Tieslietu padomei, kā arī Tiesu administrācijai.

daļ

Ierobežota tiesas iestādes pašnoteikšanās administratīvajos jautājumos

Latvijā tiesas priekšsēdētājam uzdots vadīt tiesu iestādes darbu, bet nav procesa, kā pārvaldīt resursus vai iesaistīties resursu pārvaldē.

Individuāliem tiesnešiem, tiesām un sistēmai kopumā nav jāuzņemas kvantitatīva atbildība par darbības rezultātiem.

Neelastīga un tipveida tiesu personāla politika

Neatkarīgi no tiesnešu specializācijas vai citiem organizatoriskiem faktoriem rajona (pilsētas) tiesā personāla struktūra ir tipveida, orientējoties uz vienveidību, nevis specializācij un efektīvākajiem risinājumiem.

Ir svarīgi pielāgot risinājumus dažādiem apstākļiem, meklēt efektivitātes celšanas risinājumus.

Funded by
the European Union

Slide 17

---

da1 kas pārklājas?
daniels, 2026-04-09T11:28:06.138

PwC1 0 Tiesnešu skaita noteikšana katrā tiesā; Tiesneša amata vietas pārceļšana tiesas darbības teritorijas ietvaros - gan TM, gan TP; TM izdod tiesām iekšējos n.a. par organizatoriskās vadības jautājumiem; TP citas kārtības... Kurš tad galu galā to visu pārvalda.
PwC, 2026-04-09T12:07:12.934

Tiesu sistēmas cilvēkresursu politikai jāvirzās uz mazāku skaitu augstākā līmeņa ekspertu – tiesnešu, veidojot pietiekamu atbalsta speciālistu loku

Tiesu cilvēkresursu politika **Latvijā** ir balstīta uz lielu tiesnešu skaitu un tikai daļēji juridiski kompetentu palīgu korpusu.

53% tiesnešu uzskata, ka savu darbu varētu veikt par 20-30% ātrāk, ja viņiem būtu augstāk kvalificēts tiesneša palīgs.

Ir jātiecas uz mazāku, kvalificētu, efektīvu tiesnešu korpusu, kam atbalstu sniedz profesionāli juristi, kas specializējas noteiktos jautājumos, kā arī administratīvais personāls, kas veic administratīvus pienākumus.

» Izveidojot tiesu juristu korpusu, daļa tiesnešu tehniskā vai administratīvā darba slodzes tiktu pārnesta uz tiesu juristiem un kanceleju, palielinot tiesneša kapacitāti izskatīt lietas pēc būtības.

Funded by
the European Union

Galvenie ieteikumi tiesu efektivitātes paaugstināšanai

Tiesnešu slodzes izlīdzināšana un atbalsts

- » Ir jāpārskata tiesu sistēmas cilvēkresursu pārvaldības politika
  - » Ir jātiecas uz nelielu ļoti augsti kvalificētu, efektīvu tiesnešu korpusu, kam ir amata statusam un lomai sabiedrībā atbilstoša atbildība un kam atbalstu sniedz ļoti profesionāli juristi, kas specializējas noteiktos jautājumos.
- » Tiesneša administratīvie pienākumi ir jādeleģē palīgiem/ kancelejai, kur nepieciešams, mainot regulējumu vai arī pastāvošo praksi.
- » Regulāri, vismaz reizi piecos gados, veikt tiesnešu darba laika apsekojumu, lai objektīvi noteiktu lietu kategoriju izskatīšana nepieciešamo laiku.

Efektivitāte

- » Ir jāveic sistemātiska lietu plūsmas pārvaldība: piemēram, lietu izskatīšanas turpināšanas politikas ieviešana, jānosaka laika starp tiesas sēdēm standarti, tiesvedības apturēšanas / atjaunošanas politika, nenotikušu tiesas sēžu īpatsvara ierobežošana.
- » Maza apmēra prasību izskatīšanas speciāla plānošana var ievērojami samazināt lietu izskatīšanas ilgumu un tiesnešu noslodzi
- » Atbalstāmi ir IT sistēmu modernizācijas centieni, jo neoptimālas IT sistēmas ievērojami kavē tiesu darbu.

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

Tiesu namu saimnieciskie aspekti

Daniels Jeļisejevs, Projekta eksperts

Funded by
the European Union

Tiesu namu tīkla optimizēšana var ietaupīt līdz pat 1.3 miljoniem eiro un uzlabot tiesu efektivitāti

Latvijā tiesu namu tīkls ir sadrumstalots, daudzos namos ir tikai daži tiesneši, kas rada neefektīvu telpu izmantošanu un augstas administratīvās izmaksas. Šāda situācija ierobežo tiesnešu specializācijas iespējas un apgrūtina resursu optimizāciju, kavējot tiesu darba efektivitāti.

Ieteicams:

- Koncentrēt tiesnešus lielākos administratīvajos centros, lai uzlabotu resursu izmantošanu, veicinātu tiesnešu specializāciju, efektivitāti un sadarbību,
- Samazināt sadrumstaloto tiesu namu tīklu, slēdzot mazus tiesu namus ar nelielu tiesnešu skaitu, tādējādi samazinot administratīvās un uzturēšanas izmaksas,
- Novirzīt ietaupītos līdzekļus no slēgtajiem tiesu namiem centrālo ēku pielāgošanai vai nepieciešamās infrastruktūras uzturēšanai,
- Efektīvāk izmantot esošās telpas galvenajos tiesu namos.

Latvijā tiesu namu tīkls ir būtiski lielāks nekā salīdzināmajās valstīs.

Nīderlandē ir 0.23 tiesu namu uz 100 000 iedzīvotāju, Somijā – 0.94, Igaunijā – 1.46. Latvijā šis skaits sasniedz 2.58.

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

Ekonomiskuma un efektivitātes celšana tiesu namu apsaimniekošanā ir apvienojama ar darba organizācijas izmaiņām

Izmaksu neefektīvi tiesu nami un neproporcionāli liels saimnieciskais atbalsts

- » **Pārāk lielas telpu platības** gadījumā prioritāri ir jāsamazina tiesai piekritīgo telpu apjoms (Saldus, Ludza, ART Liepāja, Balvi, Krāslava).
- » **Pārāk liels saimnieciskā darba veicēju skaits**: izlīdzināt pamatfunkcijas veicēju un atbalsta funkciju veicēju slodzi (Ludza, Balvi, Saldus, ART Valmiera, Preiļi, Krāslava, Valka, Gulbene, ART Jelgava):
- » Samazināt atbalsta personāla amata vietu skaitu, lai uz vienu tiesnesi un tiesneša palīgu būtu administratīvais atbalsts, kas nepārsniedz pamatfunkciju veicēju – tiesneša un tiesneša palīga, slodzi.
- » **Administratīvā atbalsta uzdevumus**, ko veic tiesneši vai tiesneša palīgi (nākotnē tiesas juristi) maksimālā apmērā **nodot / deleģēt tiesas kancelejas darbiniekiem**

daļi

Atteikšanās no ekonomiski neefektīviem tiesu namiem

Aprēķini rāda, ka daļēji aizpildīto tiesas namu slēgšanas rezultātā varētu ietaupīt līdz pat **486 tūkstošiem euro** gadā.

Tiesas namu ģeogrāfiskās izklidētības mazināšana dotu iespēju koncentrēt resursus gan centrālo tiesu namu attīstībai, gan specializācijas stiprināšanai

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

da1

es domāju, ka šeit ir jārunā precizāk - neivs administratīvais personāls kopā jāmazina, bet jāmazina samniecības darbs un jāaudzē skretarītāta pienākumi.

daniels, 2026-04-09T11:33:23.619

Ieteikumi tiesu sistēmas institucionālajām reformām

Māris Vainovskis, projekta eksperts

Funded by
the European Union

Latvijas tiesu sistēmas normatīvā un institucionālā ietvara analīze

Nodevums	Mērķis	Galvenās atziņas un paredzamā ietekme
D3. Analītisks ziņojums	Sniegt precīzu un padziļinātu analīzi par pašreizējo Latvijas tiesu sistēmas normatīvo, pārvaldības un institucionālo ietvaru, tostarp par nepilnībām tiesu darba slodzes datu analīzē.	Tiesu varas efektivitāti ir nepieciešams celt trijos virzienos: <ol style="list-style-type: none"> 1. Saskaņojot tiesu sistēmas stratēģiskos mērķus ar sabiedrības gaidām un starp visām tiesu sistēmas attīstībā ieinteresētajām pusēm, 2. Pilnveidojot tiesu varas pārvaldību, it īpaši stiprinot tiesu fiskālo neatkarību 3. Ceļot tiesu sistēmas personāla politikas efektivitāti.

Funded by
the European Union

Ieteikumi institucionālajām reformām tiesu sistēmas efektivitātes celšanai

Nodevums	Mērķis	Galvenās atziņas un paredzamā ietekme
D4. Ieteikumi institucionālajām reformām tiesu sistēmas efektivitātes celšanai un budžeta līdzekļu efektīvāka izlietojuma veicināšanai	Atbalstīt Tieslietu padomi tiesu institūciju reformas īstenošanā, definējot mērķus, sagaidāmos rezultātus un nepieciešamos soļus, kā arī izstrādājot tiesu administratīvās vadības reformu ceļa karti.	Tieslietu padomei, plānojot tiesu institūciju reformas, ieteicams fokusēties uz trim galvenajiem virzieniem: <ol style="list-style-type: none"> 1. Tiesu administratīvās pārvaldības reformu, 2. Tiesu budžeta pārvaldības pilnveidi, 3. Efektīvāku tiesu cilvēkresursu pārvaldību. Šīs izmaiņas veicinātu tiesu sistēmas neatkarību, efektivitāti, pārskatāmību un veiktspējas uzlabošanu. Paredzamā ietekme: Efektīvāka tiesu sistēmas pārvaldība un lēmumu pieņemšana, pārskatāms, uz datiem balstīts tiesu budžets un ilgtspējīga tiesu efektivitātes politika.

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

Tieslietu padomes sastāvs nesaskan ar tās atbildību lemt par pirmās un apelācijas instances tiesu iekšējās pārvaldības jautājumiem

Rosinām pārskatīt Tieslietu padomes sastāvu vai līdzdalību lēmumu pieņemšanā finanšu vadības un tiesnešu karjeras jautājumos

Ierosinām pārskatīt Tieslietu padomes sastāvu vai līdzdalību lēmumu pieņemšanā finanšu vadības un tiesnešu karjeras jautājumos

Var pastāvēt divi rīcības scenāriji:

- 1. scenārijs:** Nošķirt dažādus lēmumu pieņemšanas līmeņus vai balsstiesīgo padomes locekļu sastāvu Tieslietu padomē
- 2. scenārijs:** Mainīt Tieslietu padomes sastāvu, veidojot galvenokārt no tiesu pārstāvjiem.

Informācijai: Tieslietu padomes lēmumu veidi līdz 31.12.2024.

Funded by
the European Union

Statistiskais modelis nepieciešamo resursu analīzei

Funded by
the European Union

Statistikas datos balstīta tiesu darba efektivitātes novērtēšanas modeļa izstrāde

Nodevums	Mērķis	Galvenās atziņas un paredzamā ietekme
D5. Statistikas datos balstīta tiesu sistēmas darba efektivitātes novērtēšanas modeļa (metodikas) izstrāde, testēšana un adaptācija.	Izstrādāt uz statistikas principiem balstītu modeli tiesu sistēmas darba efektivitātes novērtēšanai un tās darbības uzlabošanai.	<p>Projektā izdevās izstrādāt uz statistikas principiem balstītu modeli – tiesu darbības statistikas un tiesnešu darba laika uzskaites datos balstīts rīku, kas ar matemātiskās analīzes metodēm, dod iespēju objektīvāk noteikt dažādu lietu kategoriju darbietilpību, tiesnešu un tiesu iestāžu noslodzi.</p> <p>Paredzamā ietekme: Objektīvs un caurskatāms darba slodzes novērtējums, kas ļauj efektīvāk plānot tiesām nepieciešamos cilvēkresursus, pamatot budžeta pieprasījumu, nodrošinot datos balstītus argumentus nepieciešamajam tiesnešu skaitam.</p>

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

Tiesu darba slodzes un resursu novērtēšanas metodikas piemērošanas rokasgrāmata

Nodevums	Mērķis	Galvenās atziņas un paredzamā ietekme
D6. Tiesu darba slodzes un tieslietu sistēmas resursu novērtēšanas statistiskā modeļa piemērošanas rokasgrāmata	Sistematizētā veidā apkopot pieredzi un zināšanas, kas uzkrātas, izstrādājot Statistisko modeli.	<p>Statistiskā modeļa testēšana un regresijas analīze darbības pārbaude ar Tiesu informācijas sistēmas vēl viena gada datiem apliecināja modeļa stabilitāti un ļāva noteikt katrai lietu kategorijai tipiski nepieciešamo darbietilpību, izmantojot matemātiski pamatotas metodes.</p> <p>Paredzamā ietekme: Tiesu jomas datu analītiķiem, statistikas speciālistiem un iesaistītajām institūcijām ir skaidrs, vienots process, kā veikt aprēķinus, atjaunināt svarus un pārrēķināt darba slodzi, kā arī ir uzlabota budžeta un cilvēkresursu plānošanas kvalitāte, jo iestādes spēj patstāvīgi un konsekventi veikt nepieciešamos aprēķinus.</p>

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

Statistiskās analīzes rezultāti ir izmantojami objektīvākai lietu kategoriju «svara» novērtēšanai

legūti ticami atsevišķu lietu kategoriju lietu izskatīšanas ilguma rādītāji, kas saskanēja ar statistiski fiksēto tiesnešu produktivitāti.

- Tika gūti pierādījumi tiesnešu noslodzes novērtēšanai un var aplēst indikatīvu optimālo tiesnešu skaitam, lai spētu izskatīt saņemto lietu skaitu
  - Augstākais lietu svars uz tiesnesi ir Ekonomisko lietu tiesā un Rīgas pilsētas tiesā. Tuvu šim apmēram 2024.gadā bija slodze Latgales rajona tiesā un 2025.gadā Vidzemes rajona tiesā.
  - Analizējot tiesnešu noslodzi pēc specializācijas, novērojams, ka noslodze vienas specializācijas ietvaros rajona (pilsētas) tiesā mēdz būt visai atšķirīga
  - Salīdzinot apgabaltiesu civillietu un krimināllietu tiesnešu noslodzi, redzams, ka tā ir līdzīga, civillietu tiesnešu noslodzes mediāna ir nedaudz augstāka.
  - Statistiskā modeļa aplēses norāda, ka starp apgabaltiesām visaugstākā darbietilpība ir lietām, kas ir jāizskata Rīgas apgabaltiesā

- » Ar regresijas analīzes metodi aprēķinātie apvienoto lietu grupu svari ļauj pārbaudīt LSM kategoriju svarus
- » **Regresijas analīze labi piemērojama pirmās instances tiesās un administratīvajā apgabaltiesā**
- » Regresijas analīzes ceļā tika aprēķināti tādi LSM apvienoto grupu svari, kas kopumā rada vismazāko kļūdu starp statistiski aprēķināto un faktiski nostrādāto laiku.

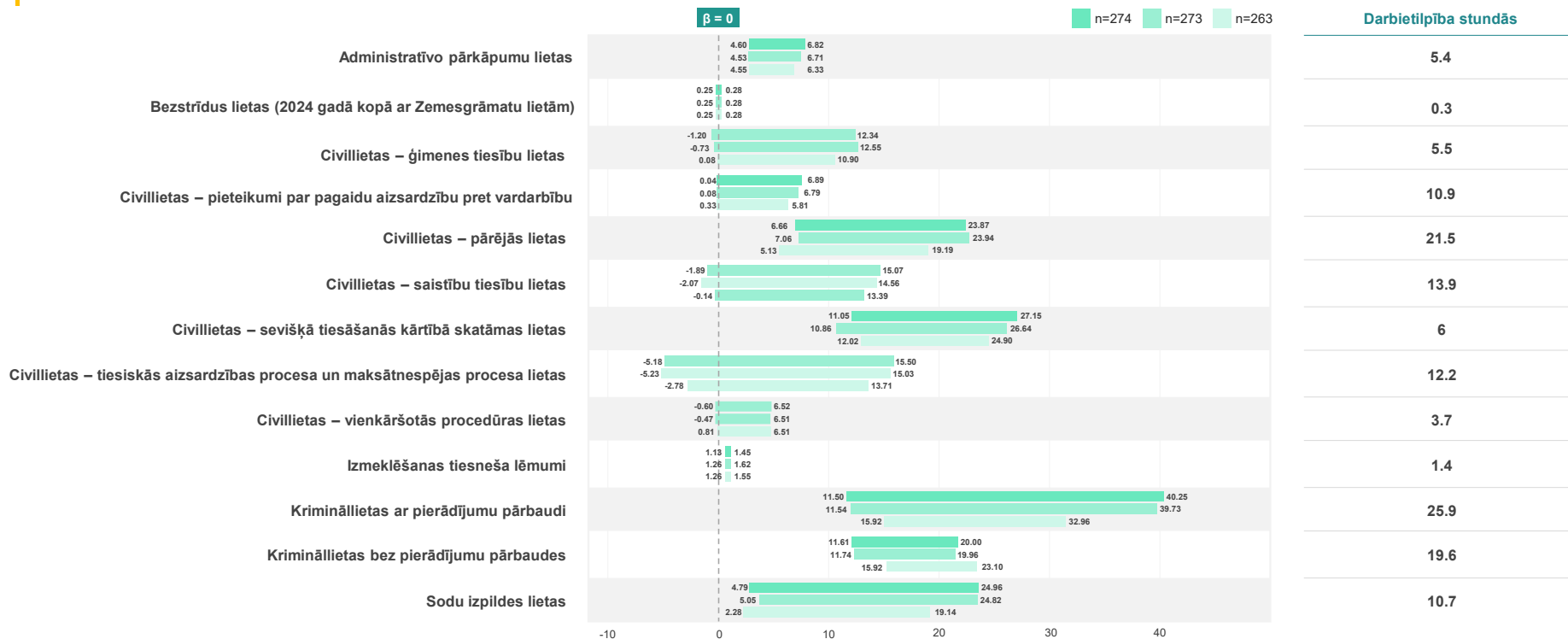

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

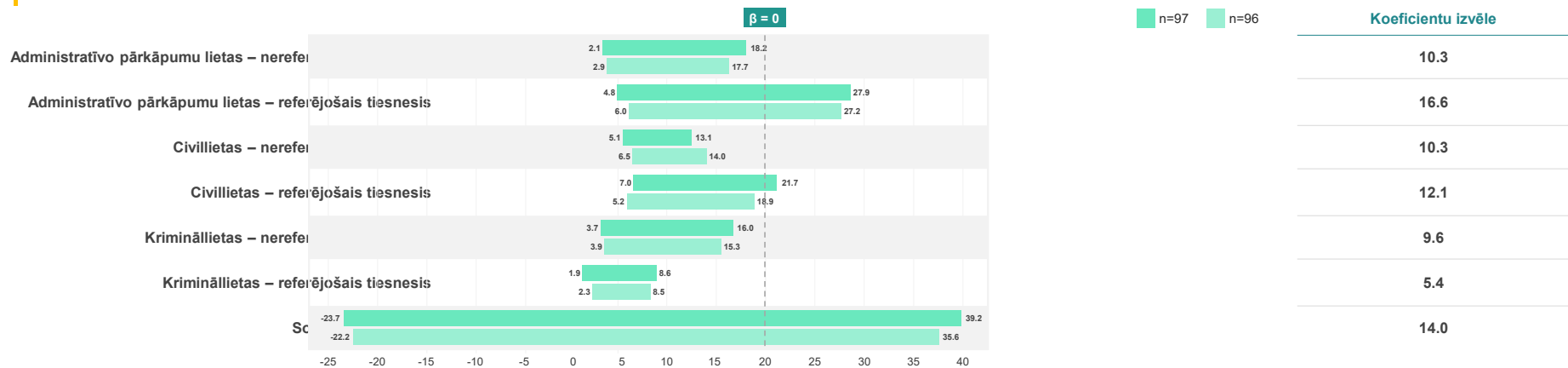
Rajona (pilsētas) tiesu lietu darbietilpības koeficienti un to ticamības intervāli (2024. gads)

Funded by
the European Union

Vispārējās jurisdikcijas apgabaltiesu lietu kategoriju darbietilpības koeficienti

Koeficientu izvēle

10.3

16.6

10.3

12.1

9.6

5.4

14.0

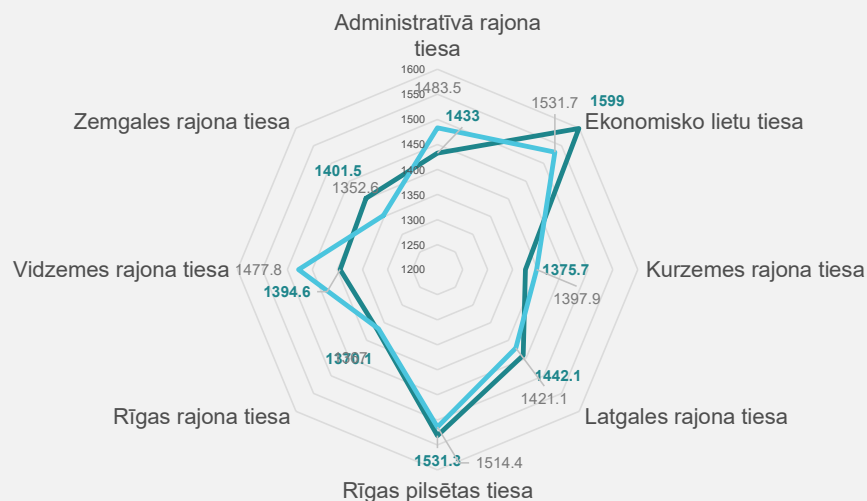

Funded by
the European Union

Augstākais lietu svars uz tiesnesi Ekonomisko lietu tiesā, Rīgas pilsētas tiesā un Latgales rajona tiesā.

Lietu svars uz tiesnesi stundās (rajona (pilsētas) tiesas) 2024. un 2025. gadā

Avots: TIS dati, 2024. un 2025.gads, PwC aprēķini

Pēc statistiskā modeļa datiem:

- » Ekonomisko lietu tiesas lietu svars uz tiesnesi ir visaugstākais
- » Rīgas pilsētas tiesas aplēstā noslodze ir par 6 – 11% augstāka nekā citām rajona (pilsētas) tiesām, izņemot ELT

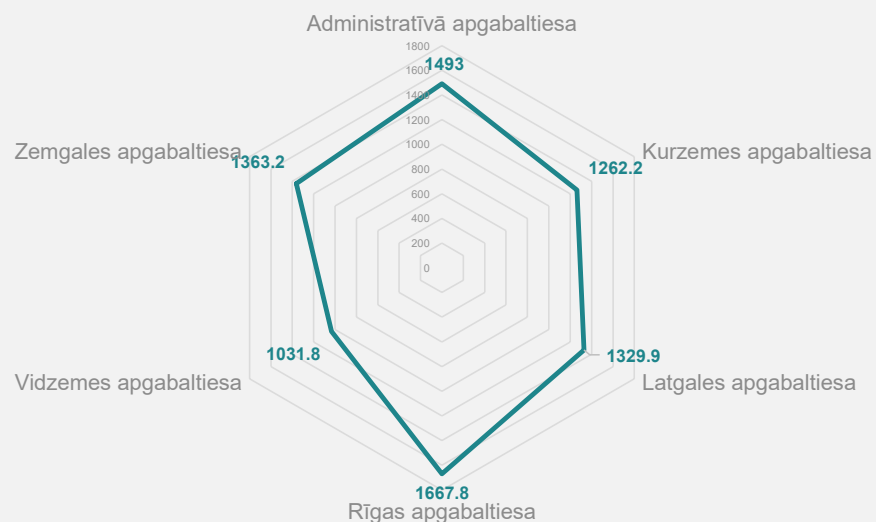

Funded by
the European Union

Statistiskā modeļa aplēses norāda, ka starp apgabaltiesām visaugstākā darbietilpība ir lietām, kas ir jāizskata Rīgas apgabaltiesā

Lietu svars uz tiesnesi apgabaltiesās

Avots: TIS dati, 2024.gads, PwC aprēķini

Augstākā noslodze ir Rīgas apgabaltiesā, kur pabeigto lietu svars uz tiesnesi (1 667,8 stundas) un pabeigto lietu skaits uz tiesnesi (60,6) ir par 40% vairāk kā vispārējās jurisdikcijas apgabaltiesās vidēji

Funded by
the European Union

Statistikas modelis ir datos balstīta objektīva metode Latvijas tiesu iestāžu noslodzes novērtēšanai un tiesu sistēmas budžeta pamatošanai

Rezultāts:

- Kopumā projekta pieeja ir **novatoriska Latvijas publiskajai pārvaldei** – pirmo reizi tiesu darba rezultātu statistika rajona (pilsētas) tiesās un apgabaltiesās ir sistemātiski sasaistīta ar katra tiesneša faktiskā darba laika datiem.
- Tas ir ļāvis izstrādāt objektīvu, statistiski pamatotu un pārbaudāmu modeli, kas **sniedz praktisku pamatu tiesu noslodzes analīzei, cilvēkresursu plānošanai un budžeta pieprasījumu pamatošanai**, radot Latvijas publiskajam sektoram unikālu, ilgtspējīgu un atkārtoti izmantojamu produktu.

Funded by
the European Union

Judicial Council
Republic of Latvia

**Paldies par
uzmanību!**

Funded by
the European Union

Paldies par uzmanību un pateicamies par sadarbību modeļa izstrādē!

This presentation was produced with the financial assistance of the European Union. Its content is the sole responsibility of the author(s). The views expressed herein can in no way be taken to reflect the official opinion of the European Union.

The project is funded by the European Union via the Technical Support Instrument, managed by the European Commission.

This presentation has been delivered in May 2025, under the EC Contract No. REFORM/2021/OP/0006-07 - PWC

© European Union 2026

Unless otherwise noted the reuse of this presentation is authorised under the [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license. For any use or reproduction of elements that are not owned by the EU, permission may need to be sought directly from the respective right holders.